

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Barbary Pořízkové, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **O. I.**, zastoupené JUDr. Milanem Hulíkem, advokátem se sídlem Bolzanova 1, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 12. 2006, č. j. OAM-1928/VL-10-K04-2005, o udělení mezinárodní ochrany, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 9. 2007, č. j. 28 Az 5/2007 - 27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadá shora označený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 12. 2006, č. j. OAM-1928/VL-10-K04-2005. Tímto rozhodnutím stěžovatelce nebyla udělena mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatelka v kasační stížnosti v první řadě zmiňuje své přesvědčení, že důvody, na nichž stojí její žádost o udělení azylu a které nakonec vyústily v opuštění Nigérie, země jejího původu, jsou natolik závažného charakteru, že bylo povinností žalovaného zabývat se jimi a posoudit je v kontextu informací, kterými disponoval. Dále stejně jako v žalobě tvrdí, že pronásledování její osoby z důvodu možného ovlivnění trestního stíhání je podřaditelné pod důvody, které má na mysli § 12 zákona o azylu a Úmluva o právním postavení uprchlíků. Vedle toho nesouhlasí se závěrem krajského soudu, který v napadeném rozsudku konstatoval, že demolice domů byla provedena legálně. Stěžovatelka je opačného názoru, její domovský stát jí však neumožňuje domoci se ochrany svého práva zákonnou cestou. Krajský soud dále poukázal na skutečnost,

že se stěžovatelka dopustila nepřesnosti v souvislosti s přednesem jména ministra distriktu federálního hlavního města. K tomu stěžovatelka uvádí, že s delším odstupem času si špatně pamatuje jména a některé události si ne zcela přesně vybavuje, tím mohlo dojít k nepřesnostem v její výpovědi. V závěru své kasační stížnosti pak zmínila konstatování krajského soudu, že v průběhu správního řízení ani následně v řízení ve věci její žaloby nebyla žalovaným a potažmo ani soudem zpochybněna její tvrzení o možném pronásledování, kterému by v zemi původu čelila. K tomu stěžovatelka znovu poukazuje na pochybení žalovaného, které spatřuje v chybném vyhodnocení důvodů, které uváděla na podporu své žádosti o azyl. Mimo výše uvedených meritorních námitek stěžovatelka též požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti plně odkazuje na obsah správního spisu a uvádí, že s rozsudkem krajského soudu vydaným v této věci plně souhlasí. K tomu výslovně opakuje, že v případě stěžovatelky neshledal žádný z taxativně vymezených důvodů udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, ani žádný zvláštního zřetele hodný důvod podle § 14 zákona o azylu, a že stěžovatelce nehrozí v případě návratu do vlasti ani žádná vážná újma ve smyslu § 14a téhož zákona. V podané kasační stížnosti podle názoru žalovaného není uvedena žádná relevantní skutečnost, z níž by vyplývalo zpochybnění závěrů správního orgánu a krajského soudu. Žalovaný naopak považuje kasační stížnost za nepřesahující vlastní zájmy stěžovatelky, neboť z jejího obsahu vyplývá její snaha o legalizaci pobytu na území České republiky, a proto navrhuje odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost, případně zamítnutí pro nedůvodnost.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přípustná, stěžovatelka v ní jako důvody uplatňuje skutečnosti dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., tj. poukazuje na nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl krajský soud napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], a rozsudek krajského soudu je dle jejího názoru nepřezkoumatelný pro vadu řízení před soudem, která měla za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany formou azylu, Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního

práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

V projednávané věci stěžovatelka neuvedla výslovně žádný důvod, pro který by její kasační stížnost měla být zdejším soudem věcně projednána, tedy žádnou okolnost, pro kterou jí podaná kasační stížnost podstatně přesahuje její vlastní zájmy. Stěžovatelka namítá, že v průběhu správního řízení poskytla žalovanému závažná tvrzení ohledně její situace v Nigérii, kterými měl povinnost se zabývat a posoudit je v kontextu s informacemi o zemi původu. Domnívá se, že měla odůvodněné obavy o svůj život, neboť při nepokojích souvisejících s demolicemi obytných domů byl zabit její otec a jí hrozilo trestní stíhání. Dle jejího názoru je každé pronásledování třeba považovat za ohrožení života nebo svobody, pokud je spjato s opatřeními zasahujícími do občanských a politických práv jednotlivce a pokud je trpěno v zemi původu správními orgány. Stěžovatelka spatřuje bezpráví v provedení demolice domu, v němž bydlela, aniž jí byla poskytnuta náhrada. Demolice nepovažuje za legální, domovský stát jí neumožňuje domoci se ochrany svého práva zákonnou cestou.

K uvedeným námitkám Nejvyšší správní soud odkazuje na svou ustálenou judikaturu (viz níže), v níž se opakovaně vyslovil k tomu, že nikoli každé negativní jednání směřující v zemi původu proti žadateli o mezinárodní ochranu je důvodem k přiznání mezinárodní ochrany formou azylu. Žalovaný v rozhodnutí především zdůraznil, že účast na nepokojích vyvolaných demolicí obytných domů není důvodem, který lze podřadit pod § 12 zákona o azylu, na tomto závěru nic nemění skutečnost, že demolice byla nařízena členem vlády. Nesouhlas stěžovatelky s demolicí jejího domu a následná účast na útoku proti policejní stanici nesouvisí s uplatňováním politických práv a svobod a nelze ani uvést, že její potíže jsou vyvolány rasou, náboženstvím, národností, příslušností k určité vymezené sociální skupině obyvatel, nebo pro zastávání určitých politických názorů. To znamená, že i přes vyslovení určitých pochybností ohledně věrohodnosti některých fragmentů výpovědi stěžovatelky byla hlavním důvodem zamítnutí její žádosti o mezinárodní ochranu formou azylu nemožnost podřazení jí tvrzených skutečností důvodům uvedeným v § 12 zákona o azylu. I v případě, že žadatel o azyl má prokazatelně v zemi původu určité potíže, v nichž může figurovat i stát či státní orgán, nelze mu udělit azyl, pokud důvodem pronásledování jsou jiné skutečnosti, nežli uvedené v § 12 zákona o azylu. Ke shodnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004 - 79, publikovaném na www.nssoud.cz, kde uvedl: „*Pokud žadatel o udělení azylu není vystaven žádnému pronásledování nebo diskriminaci z azylově relevantních důvodů, resp. nemá z takového pronásledování*

nebo diskriminace odůvodněný strach, popř. takové skutečnosti ve správním řízení vůbec netvrdí, pak nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., a to i přes skutečnost, že pochází ze země s nedemokratickým a autoritativním režimem, který zásadním způsobem diskriminuje a potlačuje opozici, resp. osoby zastávající politicky odlišné názory.“ Podobný závěr týkající se nemožnosti udělení azylu v případě prokázání postupu státních orgánů proti žadateli o azyl, avšak z jiných než azylově relevantních důvodů, vyslovil Nejvyšší správní soud též v rozhodnutí ze dne 14. 7. 2005, č. j. 3 Azs 301/2004 - 76 (zveřejněno na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že žalovaný posoudil tvrzení stěžovatelky v kontextu s informacemi o zemi původu. Jak je výše uvedeno, aniž by bylo zpochybněno, že stěžovatelka byla vystavena obtížné a nezáviděníhodné situaci, umocněné smrtí svého otce a obavami z případných negativních důsledků její účasti na demolici policejní stanice, z jejího tvrzení je zřejmé, že motivem jejího jednání byl nesouhlas se zásahem do jejího majetkového práva (vlastnictví domu). Sama stěžovatelka v kasační stížnosti uvedla, že se „spolu s dalšími stejně postiženými osobami snažila zabránit bezpráví způsobenému zbořením domu, v němž bydlela, a nebyla jí poskytnuta žádná náhrada“. Ochrana majetkových práv, byť se týkají například obydlí, však není předmětem ochrany formou azylu. Dle názoru Nejvyššího správního soudu k tomuto závěru dospěl žalovaný v souladu se zákonem a srozumitelně jej vyjádřil ve svém rozhodnutí.

Žalovaný si vyžádal od zastupitelského úřadu České republiky v Nigérii konkrétní informace o demolicích domů v hlavním městě Abuji, zpráva Ministerstva zahraničních věcí z října 2006 potvrzuje, že k demolicím obytných domů v předmětném období docházelo, uvádí však spíše ekonomické a korupční motivy jejich realizace (zájem ekonomicky silných investorů o novou zástavbu). Tato zpráva, ani další informace o zemi původu (výroční zpráva Human Rights Watch z ledna 2006, zpráva Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv za rok 2005 v Nigérii z března 2006), se nezmiňují o pronásledování odpůrců demolicí obytných čtvrtí. Lze tedy uzavřít, že z výpovědi stěžovatelky, ani z informací ze země jejího původu, nebylo zjištěno, že by skutečnosti popisované stěžovatelkou jako důvody její žádosti pro udělení mezinárodní ochrany formou azylu byly způsobeny její rasou, náboženstvím, národností, příslušností k určité vymezené sociální skupině obyvatel, nebo pro zastávání určitých politických názorů. Na tento závěr nemělo žádný vliv zjištění, zda demolice obytné čtvrti byla nařízena legálně, případně zda došlo (zde pravděpodobně vlivem korupce) k porušení právních předpisů ze strany předmětného ministerstva.

Stěžovatelka dále namítala, že žalovaným ani krajským soudem nebylo kvalifikovaně zpochybněno pronásledování její osoby, žalovaný dle jejího názoru nesprávně vyhodnotil její tvrzení a zprávy o zemi původu. Nejvyšší správní soud k její námitce podotýká, že žalovaný i krajský soud poukázal ve svých rozhodnutích na nedostatek tvrzení ohledně prokázání jejího pronásledování policií. Stěžovatelka tvrdila, že její jméno bylo uvedeno na seznamu stíhaných osob v souvislosti s útokem na policejní stanici, avšak nebylo prokázáno, že policie po ní skutečně pátrala. V kasační stížnosti stěžovatelka neuvedla žádné konkrétní skutečnosti, které by uvedené hodnocení žalovaného a krajského soudu vyvracelo. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s krajským

soudem v závěru, dle něhož pronásledování ve smyslu § 2 odst. 7 zákona o azylu musí mít určitou intenzitu, aby bylo určujícím pro přiznání mezinárodní ochrany formou azylu. V dané věci nelze vyloučit, že jméno stěžovatelky skutečně po jí popsaném incidentu mohlo figurovat na seznamech osob, o jejichž zatčení policie usilovala. Tato informace sice nebyla prokázána, ale nebyla ani vyvrácena. Údaj, zda se o zařazení svého jména na tento seznam stěžovatelka dozvěděla od matky či kamarádky, není určující (přestože rozdílné výpovědi věrohodnost výpovědi jakožto jediného důkazu stěžovatelky neposilují). Stěžovatelka však neuvedla žádné skutečnosti nasvědčující tomu, že zájem policie o její osobu byl dlouhodobý a trval alespoň do doby, kdy vycestovala ze země. Žalovaný poukazoval na bezproblémové vycestování stěžovatelky leteckou dopravou, Nejvyšší správní soud dále doplňuje, že stěžovatelka v pohovorech neuváděla žádné skutečnosti potvrzující pravděpodobnost jejího stíhání (např. zatýkání konkrétních osob, které byly na stejném seznamu, opakované hledání její osoby policií v místě bydliště matky, atd.). Povinnost stěžovatele uvést ve svém podání konkrétní skutečnosti (ať již se jedná o žalobu či kasační stížnost) vyslovil Nejvyšší správní soud v rozhodnutí rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58 (zveřejněno pod č. 835/2006 Sb. NSS), kde uvedl: *„Ličení skutkových okolností v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obyčejných“ nezákonností, ke nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti.“* Uvedená povinnost má zásadní význam zvláště v řízení ve věcech mezinárodní ochrany, neboť pouze stěžovatel svým tvrzením utváří rámec zjišťování skutkového stavu ve správním řízení a taktéž bez jednoznačného a určitého zpochybnění závěrů správního orgánu v řízení před správním soudem nelze okolnosti týkající se osobního příběhu žadatele o mezinárodní ochranu v zemi původu ze strany soudu dovodit.

Ze shora uvedeného vyplývá, že ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na stěžovatelkou uplatněné námitky v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s. a dle tohoto ustanovení ji odmítl.

O návrhu, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s., Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval. Dospěl totiž k závěru, že o něm není třeba rozhodovat tam, kde je kasační stížnosti přiznán odkladný účinek přímo ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. dubna 2008

JUDr. Radan Malík
předseda senátu